

**IN GENT
MAKEN WE
DE WERELD**

**MATHIAS
DE CLERCQ**

**In Gent
maken we
de wereld**

**BORGERHOFF
& LAMBERIGTS**

Inhoud

Prelude	7
1. Van de Sterre naar het stadhuis	9
Intermezzo: Buffalo tot in de kist.....	31
2. Van paarse breuk naar nieuw verbond	37
Intermezzo: De leerschool van het voetbal.....	49
3. Blauw, met strepen rood en groen	53
Intermezzo: Verslaafd aan boeken.....	65
4. Een politiek van verbinding	71
Intermezzo: De liefde voor muziek.....	77
5. Het jaar dat Gent stopte met feesten	83
Intermezzo: De vrijheid van het lopen.....	103
6. De oorlog komt opeens heel dichtbij	107
Intermezzo: Afscheid van Matvii.....	117

7. Met beleid maken we het verschil	119
Intermezzo: De haven is nooit ver weg.....	131
8. Een stad van wereldse <i>goestedoenders</i>	135
Intermezzo: De hele stad rouwt om Raul.....	147
9. Luisteren naar het verzet	149
Intermezzo: Ode aan mijn inspiratoren.....	169
10. Mijn Gent van de toekomst	175
Ten uitgeleide	195

Prelude

Het zag er goed uit. Het zag er zelfs méér dan goed uit.

Op 14 oktober 2018 kwamen de eerste resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen naar goede Gentse gewoonte pas laat binnen – dat heb je als je nog met potlood en papier stemt. Maar onmiddellijk voelden we: er zit een eclatant succes aan te komen.

In de vooravond reed ik met Dirk Verhofstadt en enkele andere kopstukken naar de Oude Vismijn, waar alle leden van Open Vld Gent op ons wachtten. Terwijl ik in de auto aan mijn toespraak zat te werken, werd er al gebeld: ‘Mathias, het is hier feest, welk liedje wil je als je binnenkomt?’

‘U2, *Beautiful Day*,’ antwoordde ik.

Mijn speech zou een overwinningsspeech worden, maar ik zou zeker niet schreeuwen: ‘Gent is van ons!’ Dat zou niet pakken, want Gent is van iedereen.

Mijn bompap Willy moest er wel in. Op onze slotmeeting enkele dagen eerder had Guy Verhofstadt ook al naar 1976 verwezen, toen mijn bompap weliswaar het grootste aantal voorkeurstemmen had behaald maar toch aan de kant werd geschoven door de toenmalige CVP.

In de Oude Vismijn stonden honderden uitgelaten mensen me op te wachten. *Beautiful Day* knalde door de boxen en deed wat ik had verwacht: de gemoederen nog meer opzweepen.

In het VRT-journaal onderbrak Martine Tanghe de livestream uit Antwerpen met Bart De Wever: ‘Nu moeten we naar Gent, waar Mathias De Clercq zijn intrede maakt.’

Ik begon aan mijn toespraak. Voor de zaal, maar ook live voor de kijkers thuis. Ik dacht terug aan 1976, het jaar waarin mijn bompap geen burgemeester was mogen worden. Dus schreeuwde ik uit: ‘Het

historisch onrecht wordt rechtgezet. Na 60 jaar krijgt Gent weer een liberale burgemeester!’

Maar ik werd geen burgemeester voor mijn bompa. Ik werd burgemeester voor Gent. Die prachtige wereldstad op mensenmaat.

Van de Sterre naar het stadhuis

Dit verhaal begint in 1976, vijf jaar voor mijn geboorte.

Ik heb het zo vaak gehoord van mijn bompa en van Guy Verhofstadt dat het bijna voelt alsof ik er zelf bij was.

Voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1976 hadden de partijen hun toppers in Gent gedropt. Minister van Sociale Voorzorg Placide De Paepe kwam op voor de CVP, de voorganger van cd&v. Mijn bompa Willy was als minister van Financiën de kopman van de liberalen, toen nog de PVV. De socialisten rekenden op hun schepen Gilbert Temmerman.

De christendemocraten werden met negentien zetels de grootsten, de liberalen haalden er veertien. Maar mijn bompa had wel de meeste voorkeurstemmen. Toch vonden oranje en rood elkaar en schoven ze mijn grootvader aan de kant.

Dat moment heeft hij altijd met zich meedragen. Het heeft hem altijd gespeten dat hij in zijn Gent geen burgemeester is kunnen worden. Hij zei dat niet met zoveel woorden, maar ik voelde dat aan. Dat moment heeft hem getekend.

In 1982 smeedden de christendemocraten een coalitie met de liberalen. Jacques Monsaert, die voor de fusie ook al burgemeester van Sint-Amandsberg was geweest, werd de nieuwe burgemeester. Gilbert Temmerman moest zich heruitvinden als oppositieleider. De CVP had gewoon van partner geruild.

Maar op de achtergrond vonden twee jonge politici elkaar: Guy Verhofstadt en Luc Van den Bossche. De ene was een blauwe en de

andere een *sos*, maar toch ontstond er een vriendschap. Ze trokken samen naar debatten en kwamen elkaar ook tegen op café. En ze deelden dezelfde analyse: de stilstand onder Monsaert werd ondraaglijk. Gent was een onleefbare stad waar het verkeer zo goed als stilstond.

Als je nu rondloopt in ons prachtige historische centrum, zou je het niet geloven, maar in de jaren 80 was Gent onaantrekkelijk. Monsaert had niet de ambitie om daar iets aan te doen. In 1987 had hij wel een lussenplan voor ogen, maar bij de minste tegenstand trok hij zijn staart weer in.

Luc vormde samen met Piet Van Eeckhaut de jonge garde van de socialisten, terwijl Guy een goede band had met mijn grootvader. Hij was toen al partijvoorzitter, terwijl mijn bompa minister was. In de lente van 1988, een paar maanden voor de gemeenteraadsverkiezingen, kwamen zij samen in het huis van mijn grootouders in de Cyriel Buyssestraat. Ook Gilbert Temmerman was er aanwezig. Hij kreeg van de jonge gasten te horen: 'Er gebeurt niets in Gent, niet opnieuw met de *tjeven*!'

Op die avond is in de living van mijn bompa beslist: 'Als het kan, gaan we samen.' Er was een plan om de decennialange hegemonie van de christendemocraten te doorbreken. En vooral: er was ambitie om Gent te transformeren.

De verkiezingen van 1988 betekenden een keerpunt voor Gent. Mathematisch gezien hadden CVP en PVV kunnen voortdoen, maar de dag na de verkiezingen zeiden rood en blauw: 'Het kan!'

De *tjeven* lagen buiten en de eerste parse coalitie van Gent trad aan – de pers sprak van 'de geuzencoalitie'. Gilbert Temmerman werd de eerste socialistische burgemeester van Gent. PVV en SP hadden namelijk afgesproken: wie de grootste wordt, levert de burgemeester.

Dat moment mag je historisch noemen: een nieuw politiek tijdperk brak aan. Het was het begin van een decennialange rood-blauwe entente. Gent presenteerde zich als tweede grootste stad

van Vlaanderen als een politiek laboratorium waar nieuwe ideeën vorm kregen.

Exact 35 jaar na de omwenteling van 1988 hebben we VOOR GENT gelanceerd, een nieuwe beweging van blauw, rood en onafhankelijken. Voor de verkiezingen trekken we samen naar de kiezer en nadien zullen we één fractie vormen. Dat is nog een stap verder dan een coalitie vormen na de verkiezingen.

Veel van de gesprekken die tot Voor Gent leidden, vonden plaats bij mij thuis in de Cyriel Buyssestraat, amper een paar huizen verwijderd van het huis van mijn grootouders.

Bij paatje en maatje

Paatje en *maatje*: zo spraken mijn bompa en bomma elkaar aan.

Mijn grootouders woonden in een statig huis. Hun living was fantastisch, met een groot, rond salon. Er hingen kunstwerken en er stonden beelden, maar vooral het oude schaakbord trok altijd mijn aandacht.

De ruimte bevond zich achteraan in hun huis en we keken er uit op de prachtige tuin. In de jaren 80 sneeuwde het 's winters nog dikwijls en ik vond het indrukwekkend om al het groen te zien verdwijnen onder een dik sneeuwtapijt.

Met kerst kwamen mijn vader, mijn tante en nonkel, en alle neven en nichten erbij. Dan zag ik ook mijn jongere broers en zus terug. Zij zijn eigenlijk mijn halfbroers en -zus, maar ik zie hen als vol. Iedereen bracht cadeautjes mee voor elkaar.

Zoveel mensen tezamen was ik niet gewoon. Als je uit een groot gezin komt, lijkt dat misschien niet veel volk, maar bij mijn mama groeide ik op als enig kind. Wij woonden met ons tweetjes in een appartement aan de Kortrijksesteenweg, niet ver van de Cyriel Buyssestraat.

Die hele kerstperiode was extra speciaal omdat ik verjaar op 26 december. *Boxing Day*. Voor mij voelde het als één groot feest van Kerstmis tot Nieuwjaar.

Mijn bompa en bomma hadden hun advocatenkantoor in hun huis gevestigd – de bureaus van de advocaten waren boven. Zowel Sas van Rouveroj als Guy Verhofstadt hebben er in hun jonge jaren nog stage gelopen. Het was mijn bomma die over Guy had gezegd: ‘*Paatje*, dat is een talent, doe daar een *klapke* mee!’

In de kelder stonden dozen met ballonnen waarop stond: ‘Willy De Clercq, uw troef!’ Op kerstavond haalden we die ballonnen met de neefjes en nichtjes naar het advocatenkantoor om ze naar elkaar te schieten. Al spelend haalden we de juridische dossiers door elkaar en ook bompa’s bureau was om zeep. Terwijl hij daar altijd zo precies in was.

Op woensdag kwam ik altijd worst met *stoemp* eten bij bomma – bompa was vaak niet thuis. Toen we eens voetbalden op het terras, schoot ik per ongeluk een venster van de woonkamer kapot. ‘Dat gaan we niet zeggen aan *paatje*,’ besliste bomma onmiddellijk. En hij heeft het nooit geweten.

Bij bomma deed ik ook al mijn huiswerk, het liefst aan bompa’s mooie bureau. Maar op een woensdagavond, toen ik al terug thuis was, kregen we eens telefoon. ‘Mathias, het is bompa!’ riep mijn mama.

‘Mathias, heb jij vanmiddag aan mijn bureau gezeten?’ vroeg hij.

‘Ja, bompa,’ zei ik.

‘Heb jij aan mijn teksten gezeten?’

‘Euh, ja...’ bekende ik.

‘Dat is allemaal goed en wel, jongen, maar wáár heb je mijn *stylo* gelegd?’

Mijn bompa was nogal op orde gesteld. Hij werd er een beetje zenuwachtig van als hij iets niet terugvond.

Hij was ook honkvast. Hij zag de hele wereld, maar hij moest altijd terug naar huis keren. Daar haalde hij wel de wereld binnen: alle geschenken die hij tijdens zijn reizen kreeg, stalde hij er uit. Er was zelfs een Boeddhabeeld.

Zoals zoveel Gentenaars had ook mijn bompa West-Vlaamse roots. Hij werd in 1927 geboren als zoon van een West-Vlaamse

lompenshandelaar uit Aarsele, Frans De Clercq. Zijn moeder, Yvonne Catry, was een voorname dame uit de Gentse Franstalige burgerij.

Mijn overgrootvader Frans heb ik nooit gekend, maar mijn overgrootmoeder wel. Ze woonde in Ledeberg in een appartement dat uitkeek op de fly-over. Dat was een magnifiek zicht. Als we daar ’s avonds op bezoek waren, zat ik altijd gefascineerd te kijken naar de lichtjes van de auto’s die naar Gent reden of de stad verlieten.

Door zijn afkomst was mijn bompa een man die van alle markten thuis was. Hij sprak onberispelijk Frans, maar was retorisch even bedreven in zijn moedertaal, het Nederlands. Als lompenshandelaar was zijn vader een hardwerkende zelfstandige die in de alledaagse realiteit stond, en dat koppelde mijn bompa aan de verfijning van zijn mama. Hij liep er zelf ook altijd zeer net gekleed bij.

Mijn bompa stond bekend om zijn strikjes, maar dat was omdat hij vroeger altijd soep morste op zijn das. Op een gegeven moment besliste mijn bomma: ‘*Paatje*, begin maar strikjes te dragen!’ En vanaf dan waren het strikken.

Als jonge gast was hij verslingerd aan basketbal en dus ging hij studeren in Amerika, waar hij baskette met spelers uit het college-circuit.

Door zijn huwelijk met mijn grootmoeder kwamen heel veel werelden tezamen. Bomma kwam namelijk uit een socialistisch arbeidersgezin.

Net als ik groeide mijn bomma op als enig kind. Ze was zo Gents als maar zijn kon, maar eigenlijk had ze Italiaanse roots. Haar stamboom lag in Toscane.

Nadat haar papa naar België was gemigreerd, werd hij vakbondsleider bij de spoorwegen. Hij was een socialist tot en met. Mijn overgrootouders waren zo arm dat ze zich geen medicijnen konden veroorloven voor hun dochter, die aan een aandoening leed waardoor ze al haar haren verloor. Het enige wat erop zat, was een pruik dragen. Mijn bomma heeft zich daar echter nooit voor gegeneerd:

buitenshuis droeg ze wel haar pruik, maar binnenskamers liep ze evengoed rond zonder.

Toen ze als jonge vrouw op een dag thuiskwam om haar vrijer te presenteren, viel het niet meteen in goede aarde dat Willy een liberaal was. Maar mijn overgrootvader respecteerde mijn bompa wel. Op zijn sterfbed legde hij zelfs een bekentenis af bij zijn schoonzoon: één keer had hij op hem gestemd. Daar was mijn bompa diep door geraakt.

Eigenlijk vormden mijn bompa en bomma al lang voor het jaar 1988 een paars huwelijk. Een rode madam en een blauwe heer: dat waren zij.

Mijn bomma was een trendsetter omdat ze als vrouw rechten ging studeren. Daarna liet ze zich ook gelden als advocaat. Bomma heeft altijd moeten knokken, maar op eigen kracht stampte ze wel een van de grootste advocatenkantoren van Gent uit de grond. In het advocatenkantoor van mijn grootouders was Fernande Fazzi de grote naam, niet Willy De Clercq. Bompa maakte een opmars in de politiek, zij in de advocatuur. Haar kantoor was een kweekvijver voor politiek talent in de Gentse liberale beweging.

In Gent vonden legendarische voetbalwedstrijden plaats tussen de grote advocatenkantoren. De blauwe ploeg van Fazzi nam het op tegen de rode van Piet Van Eeckhaut en samen wilden ze vooral de christendemocraten van Leo Martens verslaan. Los van die competitie was er ook veel vriendschap tussen hen, want ze waren allemaal Gentenaars.

De enige keer dat ik bompa zag huilen

Ik leerde heel veel van mijn bomma en bompa. Zij was kunst- en cultuurliefhebber, hij legde me alles uit over politiek. Wat ze allebei heel sterk deelden, was een afkeer van oorlog en geweld.

Bompa groeide op in de buurt van de Vaderlandstraat en de Krijgslaan, in het Miljoenenkwartier. Als tiener zag hij tijdens de

Tweede Wereldoorlog hoe de nazi's aan de overkant van de straat Gentenaars uit hun huis haalden, hen sloegen en op straat gooiden. Ze namen de grootste huizen in beslag en maalden niet om de bewoners.

Op 6 september 1944 slaagden de Polen en Canadezen erin om dat stuk van Gent te bevrijden. Dankzij de geallieerden konden de bewoners eindelijk terug in hun huizen.

Mijn bompa heeft de oorlog beleefd als een verschrikkelijke tijd. Toen hij me dat verhaal vertelde, sprongen de tranen hem in de ogen. Dat was de enige keer dat ik hem in mijn bijzijn heb weten huilen. Hij kon zijn tranen niet meer bedwingen.

'Mathias, dat is waarom ik strijd voor Europa,' zei hij. 'We moeten samenwerken en landen verenigen, want dit mag nooit meer gebeuren.' Hij heeft dat in de praktijk gebracht als Europees Parlements lid en als Eurocommissaris voor Buitenlandse Betrekkingen en Handel.

Dat mijn bompa en bomma goed bevriend waren met Jacques Bloch, was ook geen toeval: voor jodenhaat konden ze geen enkel begrip opbrengen. Op een van bompa's reizen naar Israël mocht ik mee en bezochten we het Holocaustmuseum Yad Vashem in Jeruzalem. Mijn bomma en ik werden echt misselijk van de vreselijke beelden die we daar zagen – we hebben allebei moeten overgeven.

Door de verhalen van mijn grootouders uit de oorlog ben ik zelf ook altijd gevoelig geweest voor het gevaar van wij-tegen-zij-denken. Wanneer lichtere vormen daarvan escaleren, wordt het gevaarlijk. Ook het fascisme in Italië en Duitsland begon met schijnbaar lichte vormen van 'wij tegen zij'. Ik wil er altijd voor waarschuwen dat we snel kunnen afglijden naar extremisme en geweld.

Daarom raakt de situatie in Oekraïne me ook zo diep. Op de dag van de Russische inval zat ik samen met pastoor Ivan van de Heilige Kerstkerk – oudere Gentenaars kennen die nog als Seleskest of de Schipperskerk. Sinds 2018 is het de thuisherk van de Oekraïense gemeenschap. Oekraïense Gentenaars toonden me er foto's van de

beschoten huizen van hun familieleden. Een dag later zouden die huizen zelfs niet meer overeind staan.

Zulke verhalen blijven aan je ribben kleven. En ze bevestigen alweer hoe gevaarlijk wij-tegen-zij-denken kan worden.

Oma en opa, altijd dichtbij

Mijn bomma en bompas waren erg belangrijk, maar dat waren ook de ouders van mijn moeder, Cécile en Urbain. Mijn oma en opa. Bompas was mijn peter en oma was mijn meter.

Mijn oma en opa waren afkomstig uit het zeer katholieke West-Vlaanderen, uit de regio rond Poperinge. Ze kwamen allebei uit kroostrijke gezinnen.

In mijn vroege jeugd waren ze altijd heel dichtbij, want ze woonden in hetzelfde appartementsgebouw aan de Kortrijksesteenweg, vlakbij de Sterre. Eerst woonden mijn mama en ik in een appartement op de tweede verdieping, schuin boven hen, later gingen we in hun appartement wonen. Wanneer mijn oma confituur maakte, kon ik dat ruiken tot in ons appartement.

Mijn oma was huisvrouw, terwijl opa kolonel was bij de landmacht. Hij was een zeer sociale mens. Hun grote passie was met de caravan naar het zuiden van Frankrijk trekken. Als ik met hen mee ging, speelde ik op de camping altijd voetbal met de andere kinderen.

Hun geluk werd helaas ook hun dood.

Op een woensdagochtend in september 1992 bracht mijn mama me naar de Bollekensschool toen het radionieuws meldde dat er een dramatisch onweer had plaatsgevonden in het zuiden van Frankrijk. Door plotse overstromingen waren veel mensen vermist en overleden. Onder de slachtoffers waren ook Belgen.

Mijn mama zei niet veel. Maar we dachten allebei hetzelfde: oma en opa zitten in die regio. Het zou toch niet waar zijn...

's Middags zat ik zoals gewoonlijk bij mijn bomma in de Cyriel Buyssestraat toen opeens mijn mama binnenvloog: 'Het is oma!'

Mijn mama vertrok onmiddellijk naar Zuid-Frankrijk, terwijl ik bij mijn bomma zou blijven.

In Frankrijk trof mijn mama haar vader alleen in zijn ondergoed aan. De caravan was meegesleurd door het wassende water. De overstroming had ook mijn oma gegrepen. Ze was vrij snel tegen een boom gebotst en overleden. Onze enige troost was dat ze niet had afgezien, maar het bleef een verschrikkelijke klap.

Daar bleef het ook niet bij. Terug in Gent ging mijn opa doodsprentjes bussen en in de Albertlaan werd hij overvallen. De overvallers pakten hem zwaar aan: ze sloegen hem neer en pikten zijn portefeuille. Hij moest in het ziekenhuis van zijn verwondingen herstellen. Terwijl hij nog volop de dood van oma moest verwerken, kreeg hij dat er ook nog eens bovenop.

Op die manier hoorde ik wel voor het eerst van Frank Beke. Want dik twee jaar na die overval meldde opa: *'Moet ge nu wat weten? Ze hebben die bende opgerold! Onze burgemeester is op bezoek geweest om mij dat persoonlijk te komen vertellen. Hij heeft me bedankt om aangifte te doen.'*

Dat was de eerste indruk die ik kreeg van Frank Beke. Voor het eerst besepte ik dat een burgemeester niet gewoon in het stadhuis aan zijn bureau zit te beslissen wat er moet gebeuren. Daarom vond ik het ook zo mooi dat ik in 2007 als prille schepen in het voormalige kantoor van Frank terecht kwam.

Enkele jaren na de dood van oma kreeg opa een beroerte en overleed hij. 'Uit verdriet,' zei mijn mama. Oma en opa waren altijd onafscheidelijk geweest en hij is het verlies nooit te boven gekomen.

Voor mijn mama was het een harde dobber. Als gescheiden vrouw met een kind was de nabijheid van haar ouders altijd een bron van rust geweest, een rots om op te steunen. Opeens stond ze er weer

helemaal alleen voor. Ze had nog wel een broer, mijn nonkel Patrick, maar die woonde ver weg, in Menen.

Gelukkig heeft mijn bomma, net als mijn tante Marian, altijd goed voor mijn moeder gezorgd, ondanks de scheiding van mijn papa. Tot hun dood onderhielden ook mijn oma en opa een warm contact met bomma en bompa.

Aan alle vier mijn grootouders bewaar ik fantastische herinneringen. Ik heb het geluk gehad dat ze zo dichtbij waren en mij altijd met open armen opvingen.

Opgroeien bij mama

Mijn ouders zijn gescheiden toen ik iets ouder dan twee was, een peuter nog. Ik heb zelfs geen herinneringen aan de tijd dat mijn mama en papa samen een gezin vormden. Mijn moeder vertelde me wel dat ik na de scheiding minder lachte, terwijl ik van bij mijn geboorte blijkbaar een goedlachs kind was.

Na de scheiding moest zij voltijds gaan werken om rond te komen. Ze werkte als kinderpsycholoog bij het toenmalige PMS – nu het CLB, Centrum voor Leerlingenbegeleiding – van het stedelijk onderwijs.

Als haar enige kind was ik alles voor mijn mama. Tijdens de week woonde ik bij haar en om de twee weken bracht ik het weekend door bij papa. Mijn mama en ik waren op elkaar aangewezen en zij heeft me een ongelooflijke opvoeding gegeven. Ze had het soms erg moeilijk, maar ze bleef hard werken voor mij. Ik heb nooit iets te kort gehad, al was er nooit veel over. Mijn bomma en bompa bleven haar wel steunen: aan hun goede contact is na de scheiding geen einde gekomen.

Mijn moeder is altijd zeer sociaal bewogen geweest, ook binnen haar job. Veel van de kinderen die ze begeleidde, kwamen uit gezinnen die het moeilijk hadden. Iedere maandagavond bezocht ze gezinnen thuis en dan ging ik mee – anders zat ik als kind alleen

thuis. Vaak reden we met haar zwarte Mini Cooper naar de Brugse Poort of het Rabot. De mensen bij wie we over de vloer kwamen, hadden dikwijls een migratieachtergrond. Mijn mama stond altijd open voor multiculturalisme en diversiteit, en via haar kwam ook ik al vroeg in heel diverse kringen.

Mama vertrok altijd vanuit de overtuiging dat ieder kind talenten heeft. Maar door een moeilijke thuissituatie ging dat talent vaak verloren. Zij probeerde die kinderen te helpen, want ze was door-drongen van de kracht van kansen geven en vertrouwen schenken.

Ze is erg milieubewust. Zolang ik mij kan herinneren, is mijn mama al vegetariër. Als kind sleurde ze me mee naar alle vegetarische restaurants in onze stad. Voor mijn mama was het simpel: als ik vlees wilde, moest ik maar zelf mijn potje koken. Wat ik dus al snel leerde.

Ik weet nog goed wat mijn eerste maaltijd was: een spiegelei met een boterham met hesp en kaas. Een beetje peper erover en voilà, ik had gekookt. Lekker!

Op jonge leeftijd was ik al behoorlijk zelfstandig – als enig kind kun je moeilijk anders. Mijn mama was er altijd voor mij, maar ik nam mijn eigen beslissingen. Boodschappen deed ik altijd bij de Delhaize aan de Sterre. Dat is niet zo'n enorme supermarkt, eerder een overzichtelijke buurtwinkel. Ik ga er nu nog en de wijnman van toen is nog altijd dezelfde.

Ik ging veel mee op reis met bompa en bomma of mee met de caravan van oma en opa, maar met mijn mama maakte ik maar één grote reis: naar Marokko, toen ik veertien was. We bezochten Marrakech, Rabat, Fez en Meknès. Zulke steden had ik nog nooit gezien. En dan was er ook nog die onmetelijke woestijn. Het was een cultuurshock, maar ik was enorm gefascineerd.

Tijdens mijn studententijd liet mijn mama me vrij. Dikwijls kwam ik thuis om zeven uur 's morgens, toen zij ging werken. Dat vond ze niet plezant, maar ik haalde altijd mijn punten, dus maakte

ze er ook geen probleem van. Ze gaf me veel vrijheid om mijn eigen keuzes te maken en tegelijk heeft ze me zo sterk gevormd.

In de blok leefde en werkte ik als een monnik. Ik stond op, studeerde, at, studeerde, ontspande en studeerde nog wat meer. Ik chronometreerde alles en hield me aan mijn planning. Dat plichtbewuste zat er toen al in.

Als alleenstaande heeft ze het tijdens de verschillende coronagolven erg zwaar gehad. Toen heb ik ook echt ingezien – een beetje te laat, sorry, mama – hoe belangrijk het is dat ik haar ga bezoeken en met haar ga wandelen. Als schepen en volksvertegenwoordiger was ik altijd zo druk in de weer dat ik minder op bezoek ging, maar corona was een eyeopener. Opeens beseftte ik: shit, mijn mama zit daar nu heel alleen thuis. Opeens zag ik scherp hoe alléén zij stond. Nu hebben we weer een veel hechter contact omdat ik er bewust tijd voor maak. Elk weekend ziet ze mij. Daar zijn we allebei blij om.

Zoals ze voor mij als kind een supermama was, zo is ze nu ook een supergrootmoeder voor mijn kinderen Cezar en Giulia. Ze wou geen oma of bomma zijn, maar ook geen mammie, dus heeft ze het omgedraaid: mima.

Op donderdag gaat zij de kinderen ophalen op school en hoor ik van hen dezelfde verhalen over veggieburgers: ‘Papa, de maïsburger was weer lekker bij mima!’

Eén keer hebben we samen een interview gegeven, in *Het Laatste Nieuws*. Ik had die boot altijd afgehouden, maar toen de vraag kwam voor een dubbelgesprek voor Moederdag, heb ik toch eens gepolst. Mama ging akkoord en het werd een erg mooi interview.

Mijn moeder heeft me heel bewust naar de Bollekensschool gestuurd, de lagere school aan de Neermeerskaai, en later naar het Lyceum. Het atheneum aan de Voskenslaan was dichterbij, maar was ook veel groter. Mama wilde een geborgen school voor mij en ik heb mij dat nooit beklagd. En ook mijn bomma was vroeger naar het Lyceum gegaan.

Al op de middelbare school ontdekte ik dat iedereen zijn eigen overtuigingen heeft, maar dat je desondanks nog altijd met respect kunt omgaan met elkaar. Het Lyceum was in die tijd ook al divers. Ik ontmoette er jongeren uit alle lagen van de bevolking, ook uit Nieuw Gent, de sociale woonwijk vlak bij de Sterre.

Toen ik later actief werd bij vzw ‘t Leebeekje, leerde ik nog meer jongeren uit die buurt kennen. Sommigen hebben zich opgewerkt, anderen hebben het nog altijd moeilijk. Ik kom die mensen nog altijd tegen en we kunnen blijven praten, want we kennen elkaar nog van vroeger. Dat zijn contacten die ik koester.

Het is mijn mama die me leerde om ieder mens ook echt als volwaardig mens te zien, in plaats van iemand te herleiden tot één kenmerk of eigenschap. Zij heeft me zoveel bijgebracht en ik blijf haar daar enorm dankbaar voor. Het enige wat ze me helaas niet heeft kunnen bijbrengen, is hoe ik moet dansen. Dat was dan ook de titel van het interview in *Het Laatste Nieuws*: ‘Zijn dansstijl, die heeft hij niet van mij. Ik kan wél dansen.’

Op ontdekking met de vuilkar

Gedurende drie zomers deed ik vakantiewerk bij IVAGO. Doordat ik voetbalde bij KVV Sint-Denijssport had ik al veel verschillende delen van Gent leren kennen, maar ik heb pas alle uithoeken van de stad gezien door bij de vuilkar te werken. Ik hield er ook een grote afkeer voor sluikstorten aan over.

In de Brugse Poort was ik eens getuige van een gevecht tussen een vader en een moeder. De inzet van het handgemeen: hun eigen kind. De ouders trokken letterlijk aan de armen en benen van die jongen. Vuilnisman Davy, een beer van een kerel, is toen tussenbeide gekomen. Hij gaf het kind terug aan de moeder en de vader droop af. Ik denk dat hij bang was dat Davy hem *met zijn klieken en zijn klakken* bij het restafval zou kieperen. Telkens als ik Davy tegenkom,